

nyèt a

döñkow

an ka kanw

poyiw

kumabolow

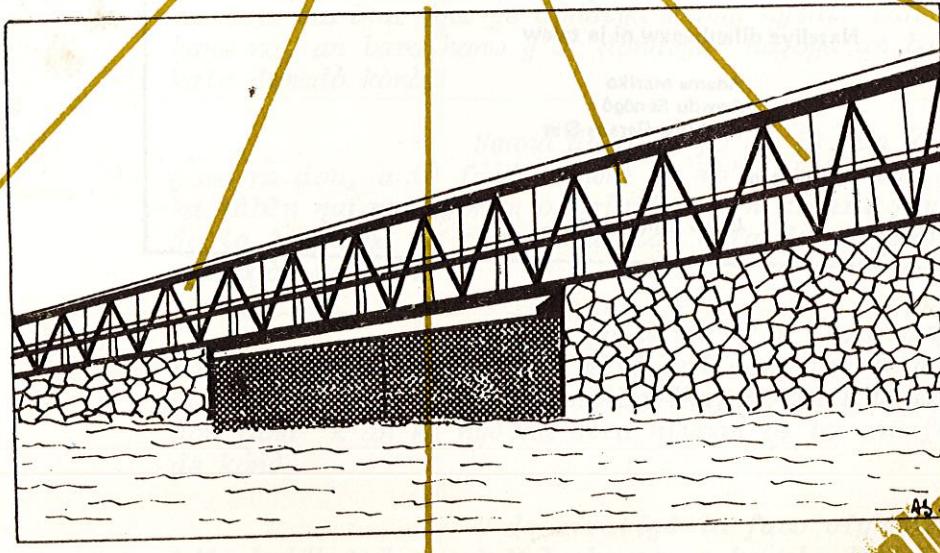
ntèntènw

ko kòròw

jujon

MALI

Kankakalan danyew
jateminé danyew

kuma man di, kumabolowa
man di ofisi
koté poyiw
kélétigi dawu

N Y E B I L A

Nyētaa labō jēkulu

Labōbaga jēkulu

Adama Berete, faso balikukalan nyémogôso kungiba
 Berehime Dunbuya, balikukalan bolofara nyémogô
 Deni Duyen, kanko nyinini bolofara nyémogô
 Denbale Seta Jire, musow ladaamuli bolofara nyémogô
 Mamadu Keyita, gafe dilan yordô nyémogô

Sébénlabén jēkulu

Nyémogôba Nyémogô dankanw	Berehime Dunbuya Jalo Fatumata Kamara Seyidu Siie Denba Konara
------------------------------	---

Dilanbagaw

Mahamadu D. Mayiger
 Mamu Danté
 Mamadu keyita

Nataliye dilanbagaw ni ja talaw

Adama Mariko
 Amedu Sanogô
 Ibrahim Gereba Siie

Jénsénbaga

Dama Sanba, Jalo

N'an ko an bë balikukalan nafa fò k'a ban,
 an têna se bawo fèn banta tè. Nka o n'a ta bëe, a tè bèn fo tuma
 ni tuma an da ka gosi a la ; fo waati ni waati an ka to k'an pa-
 kili jakabò kelenw ni kétaw kan.

Kabini balikukalan daminèyna an bara kanwa
 fo ka na se bi ma caman kéra. Nka min tora o de ka ca ni kelen
 ye. Nka bi an b'an kun kòròta ni mun'ye ? O ye an faso kanw ka-
 lanni nafa donni ye doonin doonin faso ciyakèdaw fè. Hali minnu
 tun bë siran kunun, olu bëe ja bë ka farinya ka t'a fè, k'a ma-
 soro sènèkèlaw ni bagangènnaw ni gadormusow, minnu tun bë jate
 fòlòw kyunfinw ye, olu caman bòra kalankaliya dibi la, ala n'an
 ka kanw barika. Anw ye dònniya minnu nyini san caman kònò wali
 kanw na, an bara kanw y'o dònniya nàgdyá an balima cikèlèlaw ye
 kalo damaddò kònò.

Nsana dò b'a fò an fè yan ko "ni nyè tè kò-
 góma na don, a tè fili tuluma na ma". An balima kungdkònò mögôw
 ka sèbèn nafamaw, jòn m'o kalankan mèn kibaru jèmukan serfè ar-
 jo la ? Jon bë se ka balikukalan nafa fò an faso cikèsèriwusida
 nyémogôw ye bi ?

O tuma an bë se k'an kan mayèlèn k'a fò ko
 balikukalan ye yeelen min mènè malidenw ye, o yeelen têna sa tu-
 gun ala ni mali den nyumanw barika, minnu b'u yèrè dòn, n'u b'a
 don fana k'an ka nyètaa sira nyuman bë bo an faso kanw kalanni
 de kònò.

O de siratigè la faso ciyakèda caman ye wele
 bila balikukalan nyémogôsoba ma, a ka n'u dèmè k'u ni fasoden
 tòw ka bolodinyögòrma baaraw sinsi n'an bara kanw kalanni n'u sè-
 benni ye, min b'a to an bëe bë se ka nyögòn faamu, ka kan kelenw
 fò jamana ka nyètaa sira kan.

O naniya nyuman hukumu kònò balikukalansoba ye
 cikèlakolisow, nyémogôw ka wele jaabi. K'a ta marisi kalo tile
 fòlò la ka t'a bila a tile 14 la, jòrò, npesoba, samè ani saman-
 ko cikèlakolisow karamögôw ye bamanangkan sèbenni n'a kalanni de-
 ge.

Sisan cikèlakolisow baarakèlaw farala faso
 kalanci minisirisc taw kan ani kibarudisoba baarakèlaw ni ciya-
 keda wèrèw taw, minnu m'u tò to yèrèdòn kalan in ma.

An hakili b'a la fana k'a fò ko mögô o mögô
 haminanko ye malidenw ka hèrè ye, o si têna to kò faso ka wale
 nyuman in na.

Adama Berete.

I. KANKAKALAN DANYEW

A.

Abaissement	majiginni
Accolades	bolow
Accompli	labannen
Actif	waleyasira
Adverbe	sèmèntyalyan
Affirmatif	sònsira
Affixe	nòrònna
Agent	wale kèbaga
Alienable (possession)	tigiya gansan
Alphabet	sigini, siginan
Analphabète	sèbèndònbalí
Analyse	fèsèfèsèli
Anomalie	finyè
Apostrophe	dènnan
Appellation	welecogo
Assimilation	madonsiyayèlèma
Assimiler	ka sira yèlèma (k'a madon)
Auditeur	lamènba
Audition	lamènni
Augmentatif	labonyalan
Authentique	yèrèwolo
Autochtone	dugulen
Auxiliaire	dèmèlan

B.

Base	baju
Base lexicale	kumadenbaju
Bilingue	kanfilamènna
Bilinguisme	kanfilamèn
Bouche	da
But	kun

C.

Caractéristique	lahalaya
Chapitre	nasalakun
Chiffre	jateden
Chute	binni
Classe	sèrè
Classification	sèrèdali
Commentaire	lagamu
Commenter	lagamu
Communication	kumanyògonyali
Commutation	labili
Comparatif	sangalan
Comparer	sanga

Comptabilité

Compétence

Complément

Complément direct

Complément du nom

Complément du verbe

Complément indirect

Composé

Conclusion

Conditionnel

Confirmer

Conjuguer

Consonne

Constituant immédiat

Contexte

Contraction

Contraire

Coordinatif

Coordination

Coordonné

Corpus

Crochets

bèn

sebagaya

dafa

nyèdafa

tògòdafa

waledafa

kòdafa

danyèdorokolen

kundonni, kuncèli

walesababuma

tinyètigya

waleya

mankandafata

tilada

lamini

mòsönni

kò-donnen

kafolan

kafoli

kafolen

fènsègèsègèta

soliw

D.

Début

Défini

Définition

Démonstratif

Dérivation

Dérivé

Déterminant

Déterminé

Déterminé

Déterminer

Diachronie

Dialecte

Dictionnaire

Digraphe

Diminutif

Dire

Discours

Dissimulation

Dissimiler

Distributif

daminè

pereperelatigèlen

pereperelatigèli

jiralan, yiralan

bónnali

bonna

faranfasilan

faranfasilen

faranfasi

waatikònokalan

kanbolofara

danyègafe

sèbènden fila

ladògoyalan

fò

kòròfò

mabòsiyayèlèma

ka siya yèlèma (k'a mabò)

tilalan

E.

Ecrire

Ecriture

Elision

Emphase

sèbèn

sèbènni

dènni

sinsinni

Emprunter
Enchassement
Enchasser
Engendrer
Enoncé
Enoncer
Epeler
Etudier
Etymologie
Etymon
Exemple
Expansion (action)
Expansion
Expression

singa
kalansoli
kalanso, kolonso
bange
fòsen
fò
siginindenfò
kalan
burujukalan
sindi
misali
jiidili
jiidilan
fòcogo

Illogique
Impératif
Inaccompli
Inaliénable (possession)
Incompatibilité
Indéfini
Indéterminé
Infinitif
Infirmier
Infixe
Initial
Intégration
Intégré
Interrogatif
Introduction
Irrégulier

kalantan
diyagoyasira
labanbali
tigiyabèrèbèrè
bènbalaya
faransibali
pereperelatigèbali
waleganan
faniyatigiya
cènòrò
daminèlan
kèndoyeli, kèdoyeli
kèndoyelen, kèdoyelen
nyininkalan
dantigèli
danmafèn, danmako

F

Famille de langue
Fermé
Fin
Final
Fonction
Futur
Futur incluctable

kankabila
datugulen
laban
labannan
nyèci
tuma nata
diyagoya nata

L

Langage
Langue
Langue (parler)
Langue bambara
Leçon
Lecture
Lettre
Lèvre
Lexème
Lexique
Lexique d'une langue
Linguistique
Linguiste
Linguistique appliquée
Lire
Littérature
Littérature écrite
Littérature orale
Livre
Locatif
Locuteur
Logique adjectif
Luette

kumanyèfò
nèn
kan
bamanankan
kalansen
kalanjè
signiden / signanden
dawolo / dagolo
kumadendadònbalì
danyèsèbèn
danyèya
kankolònnyia
kankodònnyiyala
kankolònnyiyawaleyata
kalan
masala
masalasèbènnen
dalamasala
gafe
yòròjiralan
kanmènna
kalana
cèlènin

G

Général
Généraliser
Grammaire
Groupe nominal
Groupe post-positionnel
Groupe verbal
Guillemets

foroba
forobaya
sariyasun
tògòkulu
kòbilakulu
walekulu
kònkokòliw

H

Homographe
Homophone
Hypothétique

sèbèncogokelen
fòcogokelen
sababuma

M

Majuscule
Mandéphone
Mandingue (langue)
Marque, marquer
Médiane

signidenkunba
mandenkanmènna
mandenkan
taamaseere, taamasèrè
cèmata, cèmancèta

I

Idéophone

cogoyaladege

Message
Métaphore
Méthode
Minuscule
Monosemie
Morphème
Morphologie
Mot
Mot d'emprunt
Multilingue
Multilinguisme
Mutation
Muter

folen
korolanyògónna
sira
siginidenmisen
kòròkelenya
kumaden
kumadenyolémakalan
danyè
siginfékumaden
kancamanmènna
kancamanmèn
mayèlémali
mayèlèma

N

Nasal
Nasaliser
Nature
Négatif
Négation
Négation (élément)
Néologie
Nez
Nom
Nombre
Nom commun
Nom propre
Non voisé
Numéral cardinal
Numéral ordinal

nunnafo
ka fò nun na
siya, sifaya
bansira
banni
banninan
danyèkura
nun
tògo
da
forobatògo
tògòjè
kantan, kanntan
jateda
joyoroda

O

Oeuvre
Onomatopée
Opposé
Opposition
Oral
Ordinal
Ouvert

kèwale
ladegekan
kò donnen
kòdonni
dalafò
jòda
dayèlèlen

P

Paire minimale
Palais dur
Palais mou
Palatal

flaninladege
nagalongèlèn
nagalonmagan
nagalongèlènnafò

Paradigme
Paragraphe
Parenthèses
Parole
Particule emphatique
Passif
Pause
Performance
Periphrase
Permutation
Phonème
Phonétique
Phonologie
Phrase
Phrase déclarative
Phrase exclamative
Phrase impérative
Phrase interrogative
Place
Placer
Pluriel
Point
Point d'exclamation
Point final
Point d'interrogation
Position
Possessif
Possession
Possession aliénable
Possession inaliénable
Postposition
Prédicat
Prédicatif
Préfixe
Programmation
Programme
Programm
Progressif
Pronom
Pronom démonstratif
Pronom personnel
Pronom possessif
1ère personne
2ème personne
3ème personne
Pronom personnel emphatique

Pronom relatif
Proposition
Proposition coordonnée
Proposition indépendante
Proposition principale
Proposition subordonnée
Proposition subordonnée complétive
Proposition subordonnée relative

nyogónlabisèrè
dakun
kalaniñw
kuma
sinsinnan
wale bolikansira
jòli
se
kumamunumununèn
sigiyòrfalen
mankankoloma
mankankalan
mankankolomakalan
kumasen
fòkumasen
kabalikumasen ka
diyagoyalikumasen
nyininkálilikumasen
sigiyoro
sigi
caya
tomi
kabalitomi
kumalabantomi
nyininkalitomi
sigiyòrd
tigiyalan
tigiya
tigiyagansan
tigiyabèrèbèrè
kòbila
kunnafoni
kunnafonilan
nyènòrd
baarajateminè
baara jateminèlen - baara
jatiminènin
sennawale
nonobila
jiralinona jiralinona
tògònóna
tigianóna
kumafònóna
kumanfènóna
kumakannóna
tògònónasinsinnen, tògònóna -
sinsinnin

kalansolinona
kumasenbolo
kumasenbolo kafolen
kumasenbolodafalen
kumasenbolodafata
kumasenbolodafalan
waledafakumasenbolo
togodafakumasenbolo

Q

Qualifiant
Qualification
Qualifiant en "ka"
Qualifié
Qualifier
Qualité
Quantificateur
Quantité

mankutulan
mankutuli
kamankutulan
mankutulen
mankutu
mankutu
hakèlan
hakè

R

Racine
Radical
Récit
Règle
Réponse
Résumé
Rôle

danyèdili
danyèkolo
maana
sariya
jaabi
bakurubafò¹
nyèci

Syntagme
Syntaxe

kuluba
kumasensigi

T

Temps
Terme
Texte
Thème
Tiret
Ton
Ton bas
Ton bas modulé
Ton haut
Ton haut modulé
Traduction
Traduire
Transformation
Transformer
Transitif (verbe)
Variante

tuma
welecogo
masalabolo
kumasenkun
ci
kanhakè
kanhakè majiginnen
kanhakè kòròtata
kanhakè kòròtalen
kanhakè majiginta
bayèlèmali
bayèlèma
yèlèmali
yèlèma
dafata (wale)

S

Savoir
Schème
Science
Sémantique
Sens
Signe
Signe de ponctuation
Simple
Singulier
Sommaire
Son
Statif
Structure
Style
Subordinatif
Substantif
Substitution
Suffixe
Sujet
Syllabe
Symbole
Synchromie
Synonyme
Synonymie

dònni
tigina
dònniya
kòròkalan
kòrò
taamashiyèn
jblitaamashiyèn
gansan
keleanya
bakurubafò
mankan
labannen basigilen,
mabèn
kumalabèncogo
kalansolan
togò
labili
kònòrò
waletigi
kannyè
bènmataamashiyèn
waatitigitigikalan
kòrònyògònma
kòrònyògònmayà

Variante
Verbe
Verbe intransitif
Verbe transitif
Virgule
Vocabulaire
Voisé (nom)
Voix active
Voix passive
Voyelle
Voyelle brève
Voyelle longue
Voyelle nasale

mayèlèma
wale
waledafalen
waledafata
nkòri
danyèya
kanntan
waleyasira
waleboliksira
dafalen
dafalensurun
dafalen samalen
nunnadafalen

2. JATEMINE / DANYEW

A

Ani

passage d'une classe à une autre

B

Ba
 Bagaramu (bg)
 Bamètèrè (bm)
 Banonaw
 Banonasèrè
 Baw
 Bènbaliw
 Bigaramu (big)
 Bilankòrd
 Bilitiri (bil)
 Bin (ka)
 Binda
 Biw
 Bòlen
 Bòlò
 Bònd

mille
 kilogramme (kg)
 kilomètre (km)
 unités simples
 classe des unités simples
 milliers
 parallèles
 décagramme
 économie, épargne
 décilitre
 faire faillite
 perte
 dizaines
 ôté de
 axe
 perte

C

Cèmancè
 Ci
 Ci bènbaliw
 Ci jègènnen
 Ci jòlen
 Ci tilennen

centre
 ligne, trait
 lignes parallèles
 droite oblique
 droite verticale
 ligne droite

D

Da
 Da
 Dadafalen
 Dalajate
 Da murumuruma
 Da murumurumaw
 Dan
 Danni
 Dèsèlen
 Dèsèli
 Donda

coût
 nombre
 nombre entier
 calcul oral
 nombre décimal
 nombres décimaux
 compter
 compte, numération
 soustraction
 prix de revient

Dòbòlan
 Dòbòli
 Dòndò
 Dunya

signe de la soustraction (-)
 soustraction
 emprunt, emprunter
 profondeur

F

Fa
 Falen
 Fa sumalikèlanw
 Feere
 Feereda
 Fèerè
 Fura
 Furancè

capacité, volume
 convertir, conversion
 mesures de capacité
 vendre, vente
 prix de vente
 méthode
 distance
 distance entre

G

Garamu (g)
 Garamutila ba (gtb)
 Garamutila kèmè (gtk)
 Garamutila tannan (gtt)
 Girinya

gramme (g)
 milligramme (mg)
 centigramme (cg)
 décigramme
 poids

H

Hakè

quantité

J

Ja
 Jaba
 Jago
 Jagokun
 Janya
 Jate
 Jate bò
 Jateden
 Jatedenso
 Jatenyini
 Jate sigi

balance
 bascule
 commerce
 capital
 longueur
 calcul
 faire le compte
 chiffre
 case des différentes unités
 problème
 poser les opérations

Jè segin
Juru
Juru
Juru don
Jurumantigi
Jòjan
Jòsurun

rembourser en espèces
corde
dette, prêt
prêter
débiteur
longueur
largeur

K

Kafo
Kafolan
Kafolen
Kafoli
Kala
Katimu
Kelenw
Kèmègaramu (kg)
Kèmè kèmè haké
Kèmèlitiri (hl)
Kèmèmètèrè (km)
Kèmèmètèrèkènè
Kèmè na
Kèmè o kèmè haké

additionner
signe de l'addition (+)
somme
addition
arc
table, tableau
unités
hectogramme
pourcentage
hectolitre
hectomètre
are
pour cent
pourcentage
centaines
côté
triangle quelconque
médiane
mesure, évaluation
taux
dimensions
 cercle
circonférence
compas
seconde
diamètre
rayon
multiples
peser
conclusion
rembourser en nature
intérêt du capital

L

Litiri
Litiritila ba
Litiritila kèmè

litre
millilitre
centilitre

Manankun
Mètèrè
Mètèrètila ba
Mètèrètila kèmè
Mètèrètila tannan
Miliyari
Miliyon
Misali
Mòsònni
Muruja
Musaka

M

action
mètre
millimètre
centimètre
décimètre
milliard
million
exemple
simplification d'une fraction
balance romaine
dépense, frais

N

Naani bènbali
Naani jòlen
Naanikènyè
Naanikènyè jòlen
Nafa
Nafa kiimènan
Nasuru
Ni
Ni

Niyòrò

parallèlogramme
rectangle
losange
carré
intérêt
taux d'intérêt
formule
plus
passage à l'intérieur d'une même
classe
quotient

P

Pènpèrè

épaisseur

S

Saba fila kènyè
Saba jòlenma
Sabakènyè
Sanda
Sanga
Sanni
Sannifeere
Sara
Segin
Seleke

triangle isocèle
triangle rectangle
triangle équilatéral
prix d'achat
minute
achat
commercialisation
paye
rembourser
angle

Selekedalen	angle plat		W
Selekemösönnen	angle aigu		
Seleke wagalen	angle obtus		
Selekebènci	diagonale	Waati	
Selekejòlenciw	droites perpendiculaires	Waleyá	
Selekekun	sommet		heure
Seleketilaci	bissectrice		appliquer
Sèbènnajate	calcul écrit		
Sègèsègè	vérifier		
Sègèsègeli	vérification		
Sigiyòroma	multiplier		
Sigiyòromalan	signe de multiplication (x)	Ye joli ye	
Sigiyòromalen	produit		égale combien
Sigiyòromali	multiplication		
Sigiyòròmalilan	multiplicateur		
Sigiyòròmata	multiplicande		
Sòngo	prix		
Sòngo sigi	fixer le prix		
Sòro	gain		
Sòrolen	résultat		
Suma	mesurer		
Sumali	système métrique		
Sumalikèlanseere	unité de mesure		
Sumalikèlanw	instruments de mesure		

T

Taamaseere	signe
Taari	hectare
Teliya	vitesse
Tila	diviser
Tilada	fraction
Tilalan	signe de la division (:)
Tilalen	divisé par
Tilali	division
Tilalilan	dénominateur
Tilalilan	diviseur
Tila ...ni...cè	diviser par
Tilata	dividende
Tilata	numérateur
Tò	reste
Tòni	tonne
Tònd	bénéfice
Tuma	moment, époque
Tuma	période

K O T E

MUSO JUGU

JAMA

Bilali Nasun cè
 Nasun Bilali muso
 Haja Bilali ba
 Wuye Bilali den
 Karimu Bilali den
 Sanunjè - Nasun terimuso
 Dunanba } jurukaninaw
 Sajo }
 baaranyini

BAABU FOLÔ

(Nasun n'a denw bë so sogomada joona fè. Nasun bë furali la ; Karimu ni Wuye bë darakadun na, u bë kélè).

Nasun : Sitanè den ninnu, hali dugu tè jè n'a dakabana kélè ye mögò kumna.
 Wuye : N'ka a ye foronto de kë n'nyè na.
 Nasun : A' y'a ju ta ka b'o n' kunna, sitanè denw.
 (a bë girin denmisènniw kò k'u bugo).
 Nasun : N'fa ! Na n'k'i ko.
 (Bilali bë don).
 Bilali : Nasun, woro filè. Den tògò dara cèkòròba muso la.
 Nasun : A bila yanfè, Ala ma den balo la.
 Wuye : Baba i n'a ye Karimu ye foronto kë n'nyè na.
 Bilali : I ku ta ka bò n'kòrò. Kòrò tè fagu sa ! A tè fosi nyè nin kò.
 Karimu : A ye n'ka sogo bòsi n'na.
 Bilali : I da de Karimu.
 Wuye : Ni n'y'i sòrò n'b'i wuluden fara.
 Bilali : Ni y'a wuluden fara, ne yèrè b'i shèden fara, Karimu na dumuni kë, fugari, i tè na dumuni kë wa ?
 Wuye : Ne fara.
 Bilali : I ka n'a dun kë, a bë taa ne kònò wa ? Batara den.
 Karimu : Ne fara buwa, sukaro tè mòni na.
 Bilali : Nasun, sukaro tè mòni na mun na ?
 Nasun : Ni sukaro t'a la, ne te se k'an yèrè kë sukaro ye dè. Min tun bë yan n'y'o de k'a la.
 Bilali : Ee ! Muso, i tè sabali sa : sukaro kilo 5 tile fila. A ! A tò bë na kë nyènama tinyè ta ye.
 (Nasun bë mankan ci).
 Wuye : Fèn min a fòra k'an ka taa ni

mugan ye lakoli la.
 Bilali : don o don wari, e ma taa ni mugan ye kunun wa ?
 Karimu : N'k'a bë taa n'a ye sinimanin de la.
 Wuye : Nkalon don ne ka kaye de ban-na.
 Karimu : Buwa, i tè duuru di ne ma ?
 (Bilali b'a ka jufa lajè, a tè wari ye).
 Bilali : Wuye e sera ne ka duloki ma wa ?
 Karimu : Ma de y'a ta.
 Bilali : Ma tè, Karimu don, bataraden n'k'i sòrò bani.
 Nasun : N'fa i jò, o nò tè wo !, a bë ne de kò. Fugari kòrò, wari bë e kun wa ?
 Bilali : Nasun fara, n'm'i tògò fo.
 Nasun : Ba ku m'a yèrè ta datugu, sanko maa wèrè ta.
 (A bë mankan caya).
 Bilali : Ne bë taa baarakèyòrò la.
 Nasun : O, i tagatò filè nin ye, malo tè yen, nasòngò tè yen.
 Bilali : Ee ! Nasun, kilo 50 tile saba !
 Nasun : I b'a fè ka mun de fo ? Ne tè i ka mglo kë do wèrè ye koyi ! E de n'i denw b'a dun.
 Bilali : Ayiwa ! N'bë taa baarayòrò la ka na ni malo ye waati tan na.
 Nasun : Hali n'i nana n'a ye dugutila ne b'a tobi...
 (A bë mankan caya. Bilali bë taa).
 Wuye : Karimu na an ka taa lakoli la. (denmisènnw bë nyögòn sama, u bë bin minèn dò kan. Nasun bë firi u kan k'u gosi, haja bë don !)
 Haja : E Nasun ! I bë n'moden bugò tan cogo di ? A ye mun k'i la ?
 Nasun : Ne nyininka kun ? Musokòròba jugu ! Dulòki min t'u kan na, u bolo b'o. jufa la. E de y'a wolo wa n'i bë n' nyininka ?

Haja : Ne tè n'bila e fè o n'den.
Karimu, Wuye wele a ka taa la-koli la. Nasun e b'i ta ye i nyè la.
(Haja ni denmisènw bè bo. Nasun bè mankan ci ka Haja dogoya kosèbè).

BAABU II

(Nasun bè kelennakuma la. Sanunjè bè don a kan).

Sanunjè : Nasun, a kéra di ? Hérè wa bonè de ?

Nasun : Musokòròba jugu in de kèlen don k'a ni da n'ni kan kélè-kélè.

Sanunjè : I kòlòsi i buranmuso in na dè.

Nasun : N'a b'a la o, a duurula bè seri bò a ye don dò la o.
(Bilali mankan bè bò, a bè don).

Bilali : Oo ! Baaranyini, a bil'a tigi kòrò. Joli don ?

Baaranyini : bi duuru.

Bilali : E ! Bi duuru, a barika !

Baranyini : E ! Patbròn, o don dè. Anw b'a ta wopamu la kémè. Kilo 50 don.

Bilali : Hòn.

Baaranyini : I ni ce.

Nasun : Hali malo ta sara bée bée tèrèmè !

Bilali : Nasun, malo filè, hòn i ka nasònkò filè...

Ee ! Nasun, ne m'a fò ko n'ka na Sanunjè ye yan ?

: I b'a ye. Ònhòn ! Fo n'i ye ne faga. Sanunjè tè yan bila dè !

Bilali : A ka dan bi ma, ne ka so de ye ne ta ye.
(Mankan bè caya Nasun fan fè). Bilali bè bò).

Sanunjè : Nasun, i taa kè doonin

Nasun : E t'a don o. N'i n'tunm'a kè tan, sisan nin tun b'a sòrò bobara yérèyérè la n'da la. Bée b'i ka mógo de minèkò don. Fugari kòrò in, i y'a taalen ye !

Sanunjè : Ne ye min kè i ka cè labi i t'o dòn dè ?

Nasun : Ayi !

Sanunjè : A y'a fa ka n'a da. N'y'a ka wari bée bò a kun.

Nasun : Ne ta t'a fa dè, nka, a b'i ta d'a wérè kan k'a di sun-gurunbaw ma. Ne yérè y'a bée sama ka bò a kun bi. Ni nò tè, pari yérè tun tè ne bolo bi o. O ! Malo dò na-na. An tè kòròlen lajè.

Samunjè : An bè bi ta caya doonin u bée malo lajè.

Nasun : Ee ! Bi malo ka nyi dè !

Sanunjè : I tè i teliya sanni i buranmuso jugu in ka na.

Nasun : O ye tinyè ye koyi. An t'a kè tasa kònò.

Sanunjè : Ayi, a kè musòrò la. O su-tara ka bon.
(U bè malo dò kè musòrò la k'a di sanunjè ma).

Nasun : Hòn i ka pari wari la. Min ye kòròlen ye, an tè na o nyènabò kòfè ?

Sanunjè : A bè kè ten. Ne taara.

BAABU III

Bilali : (kelen so, tile ganna, Dunamba bè don).

Ne ko, a subahana muso min taa min ? Tile sera kuncè ma halibi tilelafana ma sigi?

Dunamba : A ni sógòma ; yan ye Nasun ka so ye wa ?

Bilali : N'ba, hérè sira n'balimamuso, yan ye Nasun ka so ye.

Dunamba : A yérè bè yan wa ?

Bilali : A yi, a bòra, i sigi sa.

Dunamba : Ayi, n'm'a na sigili kama, a taayòrò ka jan wa ?

Bilali : Ayi na n'ka denmisèn bilak'a wele, i sigi sa kè.

Dunamba : Ayi, n'm'a sigi sa, n'teliyatò don.

Bilali : I tè sigi ? Ee ! A kéra di ? Ne ye Nasun cè de ye !

Dunamba : Oo ! E de y'a cè ye ? Wa, i muso ye min kè n'na, a tè se ka fb.

Bilali : A fò kè, kònkon nyè tè ci a kun kò.

Dunamba : Oo ! I muso taara n'ka sanu de singa, kabini tuma jan a ma na n'a ye, a ko k'atunun-na, ne nana bi n'tè taa ka

n'ka sanu to.
(Nasun bè don).

Nasun : Ee ! Dunamba, i ka kénè ?

Dunamba : Toorò tè !

Nasun : Na, an ka nyogòn ye sa ?

Dunamba : Ayi ! Nyogòn ye sa ?

Nasun : A fò Dunamba, e b'i na n'malo n'cèla la ?

Dunamba : E malolen kòrò tè wa ?

Nasun : Ee ! Dunamba far'o ma sa an ka nyogòn ye.

Dunamba : I fara n'na dè, ni ne ka sanu ma di bi, walahi n'sen tè ta ka bò yan.

Nasun : Oo ! Wa Dunamba ne tè se k'an yérè kè sanu ye ka d'i ma.
(U bè mankan ci).

Bilali : N'balimamuso hakè to an ka nyogòn ye !

Dunamba : Ayi Nasun ye mógo malobali de ye, n'bè taa na ye sandaramari, u k'a datugu.

Nasun : Ee, ! Olu dan tè sarati ye wa ? Taa nin ye kè.
(Bilali b'u fara ka bò nyogòn na, ka Dunamba sama kè-réfè).

Bilali : E ka sanu ye joli ye ?

Nasun : Waa biduuru. O sara b'i bolo wa ?

Bilali : Wa mugan ni duuru bè n'bolò i b'o minè. Sini i bè na o tò minè.

Dunamba : Sini n'a to ma sòrò, n'bè n'ta kè kélè ye dè.

Nasun : Ni min b'i kònò, o bè ne yérè kònò.

(U bè kélè Bilali b'u fara. Dunamba bè bò).

Bilali : Nasun, na yan, e ye ne tòorò dè Nasun. Den tè to, malo tè to, wari tè to, bolonfémögòw fana tè to.

Nasun : E jo bè ne na o, ne bè nin bée kè e kunko de la. Ne ka morikè de y'a fo k'i gènto don ka bò baara la.

Bilali : E n'i ka morikè bée, aw ye lagaloggatòw de ye. Fu bée siri a danna bi (a b'a ba wele) ma... ma...
(Haja bè don)

Bilali : ma i sigi, ne y'i wele Nasun ka ko de la, n'ye waa mugan

ni duuru de sara Nasun kunko la sisán.

Bilali : N'ma Nasun ka nyagami kun de don, e yérè b'a dòn kalo o kalo, n'bè malo ta, ka nyò ta, ka sukaro ta, ka tulu ta, nasòngò bè di. N'ka, o ta o ta Nasun bè fereke kè. Bi ta témènen ko, malo, nyò, sukaro o bée bée bila i ka so, ma.

Nasun : Wa i ba k'a senw fila kónkon fana k'a da i kòfè n'i ma nyè o kò.

Bilali : Ma, i welekun tun ye nin de ye, wa ne bè taa baarayòrò la.
(Bilali ni Haja bè bò, Nasun bè kelenna kuma kè).

Sajo bè don.

Nasun : Nasun n'nana n'ka fini no fè.

Sajo : Ee ! Sajo ne yérè tun bè na taa i fè yen, n'ka kunnasirin de ye yen sòrò.

Sajo : Oo ! Bi kònì ne ka fini bè di, n'cè ko n'tè don so kònò, ni fini tè, n'ka furu b'a da fè.

Nasun : Ee Sajo a lajè i ka sin kono.

Sajo : N'ka sarati ye sini de ye dè, e yérè b'a dòn n'ka furu b'a da fè. Nka n'bole lankolon tè se ka don so.

Nasun : N'cè nana ni fini dò ye kù-nun, i t'o minè fòlò.

Sajo : O di yan n'ka ye, na ni n'ka fini songon ye kelen ye (a b'a lajè).

Ee ! N'ka fini waléri kabon nin ye.

Nasun : Wa, i dun tè na i ka fini no-fè sini ?

Sajo : N'bè taa ni nin fini ye n'ka sini n'bè na n'ka fini no-fè .
(A bè bo).

BAABU IV

(Nasun b'a la ka malo suma. Haja bè don k'a ye).

Haja : E ! Nasun, a kéra di ? Nin bée ye, dumuni malo ye wa ?

Nasun : Ne m'a fò i k'i fara ne la ?
Muso-kòroba jugu i fara n'na lèkèlèkè.
Haja : Nin bée tè tobi, dòwèrè bë e kònò.
Nasun : dòwèrè bë n'kono kë, i tè n'a minè sa.
Haja : Ne den ka balo de don ; i bolo bò a la.
(Nasun bë Haja bugò).
Haja : Nasun ka ne bugò. Ee ! Nasun ye ne bugò bi.
Nasun : N'b'i faga bi.
(A b'a bugò tugun, denmissènw bë girin ka taa Bilali wele)
Bilali : Nasun, i ye ne ba de bugò ?
Nasun : N'y'a sanpa-hali sini n'b'a ci.
Bilali : I y'o gèlèya dè. Ma, an ka so to a ye.
A ko a nyè tè da maa si kan, an ka ta so kura la ka yan to a ye.
Haja : Fugari kòro. A tè se ka fèn fò a muso ye. Ayiwa an ka taa. A ye n'ka tasale ta...

Ee ! N'ka kòlosi.
Bilali : An ka taa.
Nasun : Wuye na yan, e tè taa.
Bilali : A bila, n'den bila.
Nasun : Ne fa togòma tè wa ?
Bilali : A togò bòra i fa la, a këra ne yèrè ta ye. Wuye an ka taa.
Nasun : A bée ka taa, n'ka hérè sòrò. Ònhòn ! A bée ka taa.
(Bée bée bò fo Bilali)
Bilali : Nasun, i ye ne ba gèn ka bò yan. Wa ne t'a diya muso la n'ba ye dè. Ne fana bë taa. I kelen b'i yèrè ye yan.
Nasun : O ! A ye taa, i ba n'a da i kòfè yen.
Bilali : Sungurunba.

(A bée bò. Nasun bée to kelennakuma la. A kelen bée to du kònò o bë kë mògòw ka baro kan ye.)

A banna.

fantanden
dabarajè ...

muso jugu n'b'a
bò ilà bi - -

Bon janya o janya, a sebali tè.
Kè ko, de ye fò ko ye !
Ko min ma bonyè keli ma, o tè bonyè fòli ma.
Subaga bë nyinè, a ye min den dun,
o tè nyinè.
K'a ta jònfeere sanga la, fo cèta ni cèbo tuma la,
Ka na se yèrèta tile la bi,
Subaga bë nyinè, a ye min den dun,
o tè nyinè.
Minnu ye balimaw, ni sinjiw ni si-ginyògdnw bon,
K'u minè k'u feere jònnya la,
Fo yan, fo bakò
Bònbòni sukaro dòròn kòsòn,
Dungare ni minfèn dòròn kòsòn,
Bagi jalan ni lasasi dòròn kòsòn,
Jònminèna dangasanna bée,
Jònfeerela fufalaki bée,
Jònssanna jolisusula bée,
Nansara n'a daburu bée,
Subaga bë nyinè, a ye min den dun,
o tè nyinè.

x x

x

x x

x

Jònden fòlò minèlenw, nansara kalan na,
Komandan ni komi kòròw, ani dalaminè kòròw,
Dulafulenden fòlò minèlenw, garadiya la,
Minnu ye lènpo kani ni gènyè ye,
Minnu ye bagan ni sanu ni muso bòsi wusuru ye,
Minnu y'u sagolasaryaw boli an kan ko se b'u ye,
Minnu ye hadamadenw malo k'u danbè kari,
Kongò ni minnogo y'a sababu ye,
Bugoli jugu ni kasolabila y'a sababu ye,
Funfunni ni wusuli !
Nansarajòn i n'a daburuburu bée,
Subaga bë nyinè, a ye min den dun,
o tè nyinè.

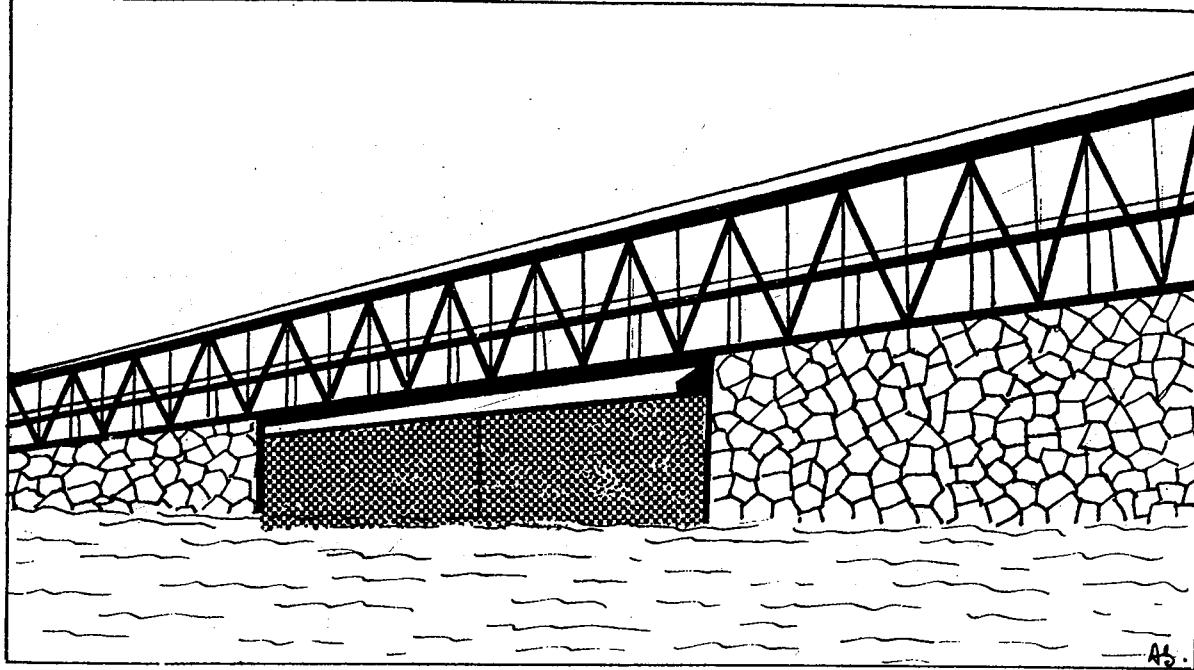
x x

x

yèrèta tile, hòrónya tile, hun !
Pólítigimdgò kòrd dòw,
Barikon lankolon fòlòw,
Basa kutigèbali fòlòw
Cè farin, cèba jitò fòlòw,
Minnu ma k'u fa ye, u makèw
kèrèbètè,
Minnu kèra boli kun na, u tè min sònkan ùòn,
Minnu ko yèrèta ye di dòròn ye,
Minnu falen kò bë tòw wèle
Minnu bë taa kòmónydrò la, ko ji kana se u ma,
Minnu tè don jama la, fo jama ka don u la,
Minnu m'a dòn ko bée jòra a sònfe na.
Fo hakili an fè yan.
Minnu n'a dòn ko npalan bë bolo la,
Bolo bë fèn na, fèn yèrè bë fèn na.
Subaga bë nyinè, a ye min den dun, o tè nyinè.

Politigimdgò kuraw,
Dabaraba fuw ni kotinyènaw,
Jiduurulennamogòw ni sonyèlikèlaw,
Naniyajugutigiw ni binnkannikèlaw,
Minnu ma sòn fiyewu k'u tilen so kan,
Minnu bë siran dinyèlatigè siranin jèlen minèli nyè,
Minnu tè k'a dòn hali bi ko npalan bë bolo la,
Bolo bë fèn na, fèn yèrè bë fèn na,
Hn ! Don janya o janya, a sebali tè,
Kè ko de ye fò ko ye,
Fèn min ma bonyè keli ma, o tè bonyè fòli ma,
Subaga bë nyinè, a ye min den dun o tè nyinè.

O F I S I

A5.

Segu ye Segu !
Ofisi bë kasi la don o don
Ko hali mònèkaribaga t'a la.
Lakòliden ko tè,
Da ka sunògò ni bajanbila yaala,
Kalan kòni ko tè.
Nyònò yo Nyònò !
Ofisi bë kule la don o don
Ko hali mònèkaribaga t'a la
Sanbarabatigi kòni ko tè,
Toba dun ni binnkanni ni kafaleny
Sèbè kòni ko tè.
Marakala yo Marakala !
Ofisi bë sòngò la don o don
Ko ale mònèkaribaga tè
Faama kòni ko tè
Nsamètulo dun ni jankasunògò ni yèrèdiyabo
Birokònona kòni ko tè.
Masina yo Masina !

Debo ye Debo
Tiganinkurun foro yo,
Woyi, woyi yo, woyi...
Malo foro yo,
Markala foro yo,
Ofisi bë nankan na don o don,
Ko ale mònèkaribaga tè,
Bajanw, bajanw kòni ko tè,
Faso jugu kòni ko tè,
Toba dun ni sonyèli ko,

Komalénbaya ni kuncèbaya ko,
Woyi yo woyi, Ofisi.

M. K O N T A . -

J I G I

Dinyè ye jigi ye,
Ala kan'an jigintanya,
Dinyè jigi ye mögòw ye
Mögò jigi ye baara ye
Baara de bë jamana ka
nyètaa sabati.
Fasodenw, a' ye sunògò bila
A' ye wuli an ka dñyè
Minè a cèma, k'a bara foro
K'a filen kòlòn ci, k'a bara kòlòn ci
Ka baara kè, ka jamana bo nògò la

Anw jigi ye : sènè, mònni ani
baganladon ye.
An ka jiri turu, ka ja lagosi bawo,
Ja de bë Kongo wele, ka sòrò Nagasi, ka baganw silatunun.
Jamanadenw an k'an cèsiri
Walasa an faso ka sini bë yiriwa.

Bakari Tarawele Animatèrè ka
bò Simondila yòrò la Jamu.

Ala, n'tigi
Ala, n'ka kènèya mi n'ka tòoroya tigi
Ala, n'ka sòrò ni n'ka hèrè tigi
N'ye dò ye, n' ye nyankata dò ye.

Ne ye bana ko joli ye ?
Ne ye bana ko joli kòlòsi ?
Nin banaw, k'a minè n'sennkonininw ma fo
n' kunsigiw,
O banaw minnu tè n' kònò halibi,
O waati mèenna
Kabini n'denmisènnin ma

Kalanso kònò walima kurun kònò
Dugu kònò walima kungo kònò

Nin banaw de bë n'tòoròla
Nin banaw de bë n' degunna
N' b'a kè cogo di ?
N'bè mun kè ?
AA, n' tigi ala ?

Bakari tarawele Animatèrè ka
bò Simondila yòrò la Jamu.

AN KA MASALA

- N'ko cè o, e m'i miiri kalan na halisa wa ?
- E cè i fana k'i fara n'na ten, e m'a don ko ne si kòròbayara kalan ma, n'kana n'tògò mèn i da tugun, è y'a mèn abada ko baliku bë se ka kalan.
- Owo cè e ma mèn ko : mögò tè kòrò kalan ma ko mögò tè ko don kalan ma ko dòn o dòn tulo bë taa kalanso. O tuma e dun bë mun kònò i ma taa kalanso kònò ?

- Cè i ka kuma in ye tinyè ye - sisan, n' b'i nyininka, o kalan so bë min ?
- TNeri o bë sokura bugu la.
- n' bë taa sini inofè, an ka taa nyögönfè.

KELETIGI DAWU : "NE KA DONNIYA SOROLI BORA BALIKUKALAN NA"

Ne ye Namacè Dawu ani

Zèrè Dawu den ye ka bo Somaso. Somaso min bë Bila Kubeda la. Dugu kòròba don kosèbè. Cèkòròbaw ta folia, dugu sigibaga tògò tun ye ko : Sama - o de kòsòn dugu tògò dara ko Somaso. Somasokaw ye sènèkèlaw de ye. Ni saminyè kòni donna dòròn, bë cèsirilen dòn.

Ne yèrè kèlètigi Dawu kòni ye lakoliden ye sisani "ECICA" la Bamako.

Ne nisòndiyalen dòn, kosèbè ni balikukalan daminèli ye an ka jamana in kòndò.

Ne kòni ye n ka kalan kunfòlò bëe kë Somaso balikukalan la. N'ka animatèri tun ye Buguziye Kulu bali ye. N tun bë "kòorisènè" ni "jate" de kalan. N tun bë kibaru san kalo o kalo.

Ne ye san saba de kë balikukalan na.

Ne sòrla ka don lakòli la san 1976 lakòlita la. Ne ye lakòli daminè kalanso woòrònan na. Kalan yèrè ta fan fè, n ye gèlèya dama dow dòròn sòrla kunfèsèbènni ani tubabukan yèrè fo cogola. N ye gèlèya ninnu sòrla kalanso woòrònan de la. N ka gèlèyaw banan peuwu kalanwo wolonwulan na.

O bòlen kò a la, n ma gèlèya si sòrla tuguni. Nka, n balimaw, n sègènna dè !

Bamananw ko : "so don, jiri donyèrèdon ka fisa n'a bëe ye".

Mògò tè fèn sòrla n'i

ma sègèn. Mògò tè tògò sòrla n'i ma munyu.

Ne ye Nyènò ni Mara kala furancè taama n senna.

O y'a sòrla n taato tun ye Siribala ni Nyènò cè taama n'sen na.

N b'o kë dòn min n si tun bë san tan ni naani na.

N y'o bëe kë kalan de kòsòn.

Ne kòni bë mali nyèmogò fo, n'i y'a ye ne bë "ECICA" la bi, o ye balikukalan de barika ye. Balikukalan ka nògò wa a bë kalan yèrè to bëe nògòya mògò bolo.

Malidenw, a y'aw sèbè don balikukalan ma.

Tubabukan in tè se n'an ye yòrò si !

An b'a mèn ko tubabu don dòw bë "bacc" sòrla k'u si to san tan ni woòrò nyögòn na. O ma sòrla fèn wèrè la, u bë kalan k'u ka kan de la. N'anw yèrèw ka kalan tun bë kë an yèrè ka kan na, n dalen b'a la dow tun na "bacc" sòrla yan k'u si to san tan ni duuru la.

N b'a nyini jamana in donnikèlaw fè, u k'u jija ka tubabu gafe dòw bayèlèma bamanankan na. N'o kèra, an bë sigi k'o jaabi y'an nyè la.

Malidenw, janko denmisènw, a y'aw yèrè don dè ! O nyögòn tè yen.

Kèlètigi Dawu Lakòliden "ECICA" Bamako.

A'ye to farafinya la. Diyagoya tubabuya, yèredonbaliya, binnkanni, dòlomin, dòròguta, yèrèbonya ani salaya, ninnu ka kan k'u sigiyòrò to baara ani saamè ye. Mògò o mògò, farajè fara farafin kan, baara dòròn de bë se k'a hòrònya ani k'a lafiya. Ni n ko baara, n'ma fo sonyèli bawo sonyèli tè baara ye dow b'a fo ko sonyèli ye baara do ye, ko binnkanni ye baara do ye.

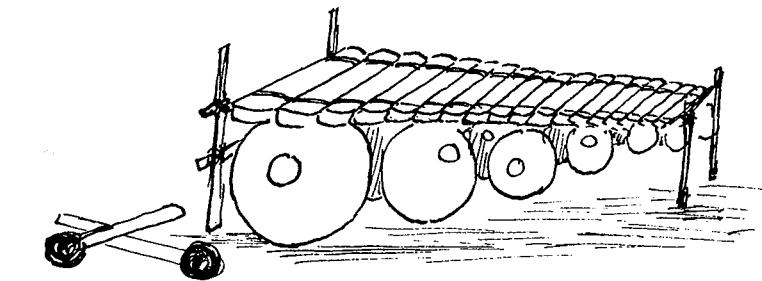
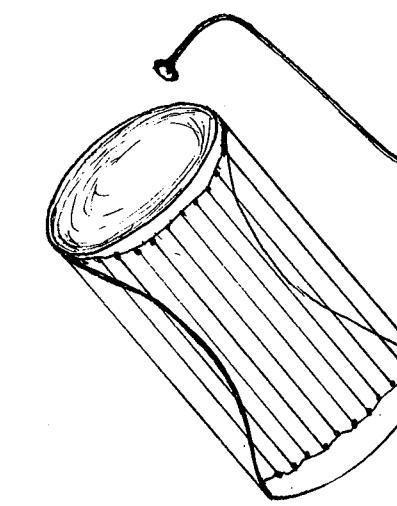
Olu tè baara kòrò don. Magan o magan, n'a bë sòrla wali nisòndiya lase mògò ma ka sòrla m'i mògò nyögòn do tònyò a bë f'o de ma baara".

Ola sa n bë baara de nyini malidenw fè. Mògò minnu ko balikukalan tè fèn ye, u m'a faamu folo. N'o tè balikukalan ye fènba yèrè de ye. A kalan ni ka nògò. Mògò o mògò, n'a ye san kelen kë balikukalan na, a na se k'a tògò kòni sèbèn.

K'a sòrla lakòliden dòw bë kalan naaninan na, u tè se hali k'u tògò sèbèn. Aw cikèlaw, aw kana nyinè, aw kana sègèn. Kèrènkèrènnanya la, balikukalan y'aw de ta ye.

"Ni n tun y'a don" o kòni ye nimisa kuma ye ! Aw kana t'aw-ka nimisa dè !

BALIKUKALAN SANYELEMA SELI

BAMAKO LAJE MANDENKAN NI FULAKAN KAN ...

Nyinan, k'a ta zuwèn kalo tile 16 fo a tile 22, lajèba do kèra Bamako yan mandenkan ni fulakan jiidili kan. Donnikèlaw nana ka bo jamana caman na : Konowari, Ginebisawo, Otiwolita, Moritani, Senegali, ka na fara Mali taw kan, ka kunnaфони di nyögòn ma, walasa kan ninnu bë se ka sèbèn

cogoya kelen peuwu la jamana ninnu bëe kònò. Lajèba in kèra AJEKOPU ka dèmè kònò. Sèbèn nefama caman labènna lajè in senfè.

Lajè in nyogon kelen wèrè ka kan ka kë nowanburu kalo la moritani faamadugu la Numashoti.

BAMAKONIKAW NI BAARA

Lajèba min këra desanburu kalo la, san 1978 kalankonyèw kan a jira la o senfè ko faso kanw kalanni tè balikukalan baarada kelen kunko ye. O kòson, a yamaruya ko baarakèlaw bëe ka dege faso kanw kalanni n'u sèbènni la. An bë bi min na, kan 9 siginiw latigèra k'olù kalanni daminè ka ban, i n'a fo bamanankan, fulakan, marakakan, kòròbòròkan, bobokan, bosokan, kaadòkan, burudaamèkan ani sinafo ni minyan-ka, n'olu fila jèlen don sigini kelen na. Kan tòw sigini nyinin baara bë sen kan. Baarakèla caman kalanna salon, kan fòlò sèbènnenw na, yamaruya talen in hukumu kònò. Nyinan san in ta barikama nyèsinnen bë farikolo-kènèya baarakèlaw de ma.

O siratigè la, an ye o baarada damadow ka kalan kë ka ban i n'a fò : FARIMAPORO, n'o ye furamarayoro ni furadilayòrò ye k'a ta nowanburu kalo tile 20 na ka t'a bila desanburu kalo tile 3 la. Baarakèla mögò 30 nyögòn de degera bamanankan kalanni n'a sèbènni la. I.N.B.H., n'o ye faso laboratuwariba do ye, k'a ta desanburu kalo tile 20

na ka t'a bila zanwuye kalo tile 7 la, baarakèla mögò 35 nyögòn ye bamanankan kalanni n'a sèbènni dege.

FARIKOLO KENEYA MINISIRISOBAARAKELAWW

K'a ta desanburu kalo tile 17 ka t'a bila zanwuye kalo tile 2 la, baarakèla mögò 14 nyogon de fana ye bamanankan kalanni n'a sèbènni dege yen.

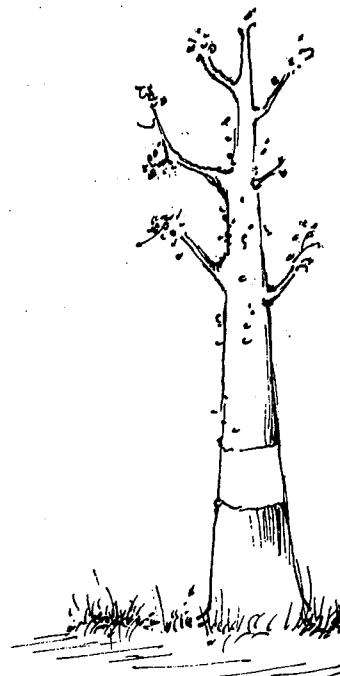
K'a ta feburuye kalo tile 2 la ka t'a bila a tile 14 na an seginna kasobonba mögòw k'a kalan kan n'o kunfolo këra salon nin waati kelen in na bamanankan kan. Mögò 11 de ye kalan sinyè filanan in kë.

BAMANANKAN BE KALAN ...

Salon walanta la, kalanso kura naani dayèlèla bamanankan bë kalan minnu kònò. Kalanso minnu kelen bë Banzana, Kayi kérèfè ; kelen bë Njila, Kolokani kérèfè ; kelen bë Finyna, Joyila kérèfè ; kelen bë Dèfina,

Buguni kérèfè.

Nyinan walanta la, kalanso naani kura wèrè bë dayèlè. Karamogò minnu bë na baara kë olu kònò, Balikukalan-soba ye mögòw bila ka t'olu dege bamanankan kalanni n'a sèbènni na Barginda, k'a ta nyinan sètanburu kalo tile 7 fo a tile 20.

Marisi kalo tile 8, OHV balikukaramogòw ka kalan kuncèra Welesebugu. Balikukalan nyémögòsoba ani "OHV" ani USAID" baara-kèkaw bòra bamakò ka taa o kalan nin kuncèli la. An ni balikukaramogòw ye nyögòn sòn hakili la balikukalan taasira kan. An y'a nyini balikukaramogòw fè, u ka dò fàra u ka cèsiri kan, u ka baa-ra ta ni dusu ni hakili nyuman ye.

O kò, an ni balikukaramogòw ye nyögòn lajè ka taa bamakoni. Bamakoni bë Welesebugu mara la. Bamakonikaw ye jama kumbèni ni nisondiya ani karama ye. Balikukalan sabatilen bë bamakoni kosèbè. Bamakonikaw ye balikukalansow jò : cew ka kalanso b'a dan ma, musow fana ta b'a dan ma. U ye magasèn ni gafemaraso fana jò. An b'a nyini dugu tòw fè, u ka bamakonikaw ladege.

An selen bamakoni, duguti, Joman Samake ye kuma ta. A ye jama fo. Ladilikan caman bòra a ka kuma kònò. O kò, Daramani Samake, Nama Samake, Alu Samake, Fabile Samake, Tumani Yalan Sidibe ani Yaya Togola ye kuma ta ka kunnafoni dòw lase jama ma.

Denmisènw kuntigi ye Fabilen Samake ye. A ka kuma kumbaw fi-lè : "dunanw aw bisimila. Bi ye donba ye anw bamakonikaw bolo. Balikukalan nyémögòbaw bëe b'an ka dugu kònò balikukalan sirati-gè la. An ka dugu bë se ka waso bi. Bi don nin nyögòn tun ma ye an fè fòlò. Anw b'a nyini Ala fè a ka bi don nin kë kunnawolo don ye, a k'a kë nimisi wasa don ye. Kalanso fòlò dayèlèla anw fè yan kabini san 1971. An ka tòn fòlò sigira sen kan san 1978. Balikukalan këra anw bolo taama-bere ye. Bi bi in na anw tè boli tubabu kalanden nòfè.

Anw n'an ka dugu mögòw bëe ka foli bë Tumani Yalan Sidibe ma, an ka balikukaramogòw cèsirilen.

Anw b'a nyini aw bë fè, aw ka kë anw ma dêmènbagaw ye k'an bò dibi la.

Anw b'a nyini nyémögòw fè u ka anw dêmè ni masin-kòlon ye, ani nògò, ani lanpan an bë min sigi musow ka kalanso kònò.

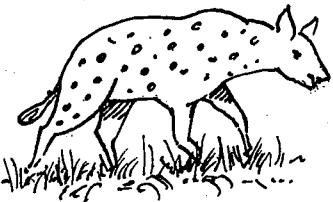
An bë dunanw bëe fo".

Dembé Konaré
Balikukalan baarada
Bamako.

KUMA KOROMA

11. Dugutigi min kun cira ni jelekala ye, o nònabila ka kan k'a hakili to o jelekala kelen in na.
2. Ni kòròtigè Nci la dumunnin diyara, yèrètinyè bè wili k'i nanyakì.
33. Fako man kan ka tonkò tere fò.
4. Wulafèsama diya o diya, solikabolaw mana taa n'a ye, o de nyogòn tè.
5. Ni ye komosòn bakòrònìn wolo ye Je-liman ka ntaman da la, a y'a sòrò Numanan de bolo.
6. N'a tun kèra n' nyèna cèfarin ka ca.
7. Ni Zan-gosira Zambugukaw nyèna, tè se lètèrè ci la bilen.
8. Ni duntulu banna, bolo bè se mun-tulu ma.
9. Fagali tè kè mògò min tògò la, n'i ko i tè jufa dun, i sogodunbali na to ten.
10. Ni mògò min muso kòrò nyini don kè-ra i ka kolo fasan gosi don, ye, a n'a to i bolo yen.
11. Ko diyara, ngoku ! Ko ma diya, Ngoku !

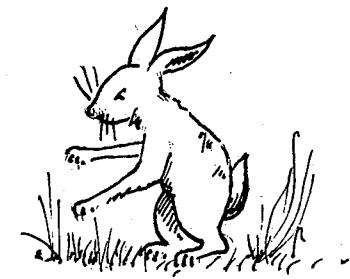
- Cèkoro Sangare
Lakolikaramogo

NSIIRIN

Nin kèra cè dò ye, a taara a ka nyò dan bada la. Nyo nyèna kosèbè.

Denmusonin kelen tun bè cè in fè, a ko k'o ka taa kòno gèn foro la. Ka a to kònògèn na, n'a ko "ya ! ya ! ya !", jaajaa, musokòrònìn dò kèlen bè k'i yèlèma, fan kelen mògò, fan kelen wara, o bè denmusonin laminè : "ya ! ya ! ya ! Jòn kan bè ya ! ya ! ya ! la yen ?!"

Dennin b'a fò : "Ne Marisala don"
Musokòrònìn b'a fò : "E ! Sala na hòn sogo la"
Dennin b'a fò : "A bila cèncèn-na"

Musokòrònìn b'a fò : "E ! cèn-cèn na wuli a la dè !" Dennin b'a fò : "Baasi tè, n'a a ko baji la"
Musokorònìn b'a fò : E ! Sala, baji n'a safoya dè !" Dennin b'a fò : "Baasi tè, n'a a ko gòdin k'a la"
Musokorònìn b'a fò : E ! den-misènnin ko donbali"
Dennin b'a fò : "Mogokòròba taasibali !"
Dennin taara a fa wele. A fa nana a ka marifa ci musokòrònìn subaa la, k'a faa. U y'a su ta ka taa a jira du-gu kònò mògòw la.

Alimata Cekura kulubali
Lakoliden, Njifinna Kalanso

	1	2	3	4	5	6	7
1	■						
2					■		
3	■				■	■	
4							
5				■	■		
6					■		
7	■					■	

SIRA DALENW

11. Musow bè girin a nòfè.
2. Bana don min bè sòrò bajuru fè.
3. A bè biri dumuni dala.
4. Nizeriya duguba dò don.
5. Mògò caman nònabila (i yèrè b'a la).
6. Dumuni don - ji bè kë ten.
7. An b'an sigi a suma la.

1. Denmisèntulon dò don.
2. Min mana taa lada yen, o tè segin so tun.
3. Don dò don.
4. O tè fèn o fèn na, kana don o la.
5. Mògò tògò.
6. N'i bè mògò fila wele, i n'o fò.
7. Ka min sera yen, o bannen y'o ye.

- Cèkoro Sangare -
Lakolikaramògò